

iTOSAM



İSTANBUL TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

HAFTALIK
EKONOMİ BÜLTENİ | 18 ARALIK
2023

Ekonomide Son Gelişmeler

11 | 15 ARALIK

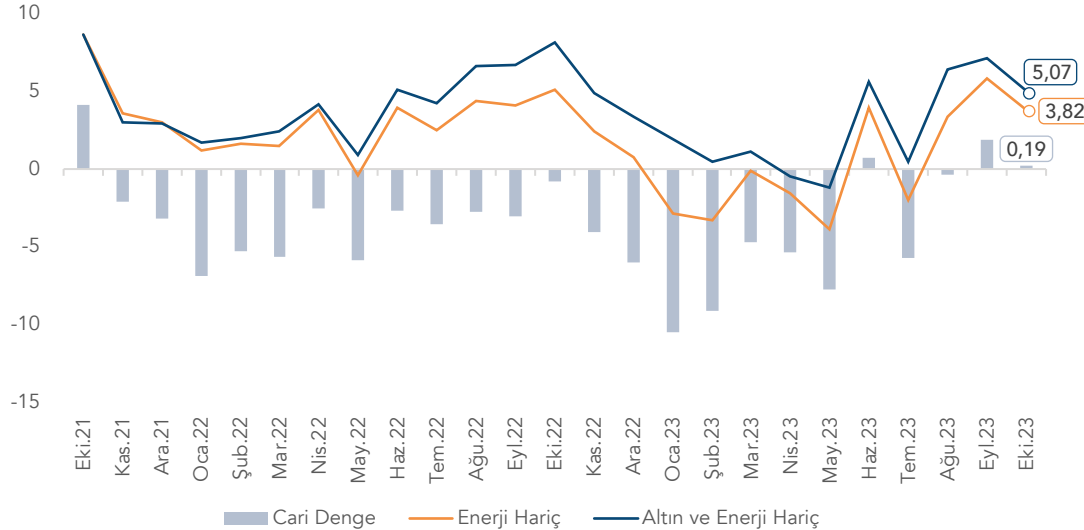
- 3 ÖDEMELER DENGESİ
- 7 DIŞ TİCARET ENDEKSLERİ
- 10 SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ
- 11 CİRO ENDEKSLERİ
- 13 İNŞAAT MALİYET ENDEKSİ
- 14 KONUT SATIŞ İSTATİSTİKLERİ
- 16 SATINALMA GÜCÜ PARİTESİ
- 17 GİRİŞİMCİLİK VE İŞ DEMOGRAFİSİ
- 19 ÜRETİM, TÜKETİM VE ENFLASYON
- 20 İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ
- 22 ÜCRETİ ÇALIŞAN İSTATİSTİKLERİ
- 23 SEÇİCİ KREDİ POLİTİKASI
- 24 UNCTAD KÜRESEL TİCARET RAPORU

Ödemeler Dengesi

“Cari İşlemler Hesabı Yaklaşık Olarak 190 Milyon Dolar Fazla Kaydetti”

Cari işlemler hesabı ekim ayında yaklaşık 190 milyon dolar fazla verdi. Bir önceki ay 1,9 milyar dolar fazla gerçekleşen cari işlemler hesabında bir önceki yılın aynı ayında 815 milyon dolar açık kaydedilmişti. Enerji hariç cari işlemler hesabında 3,82 milyar dolar fazla gerçekleşirken, altın ve enerji hariç cari işlemler hesabında 5,07 milyar dolar fazla gerçekleşti.

Cari Denge, Enerji Hariç Denge ve Çekirdek Denge (milyar dolar)

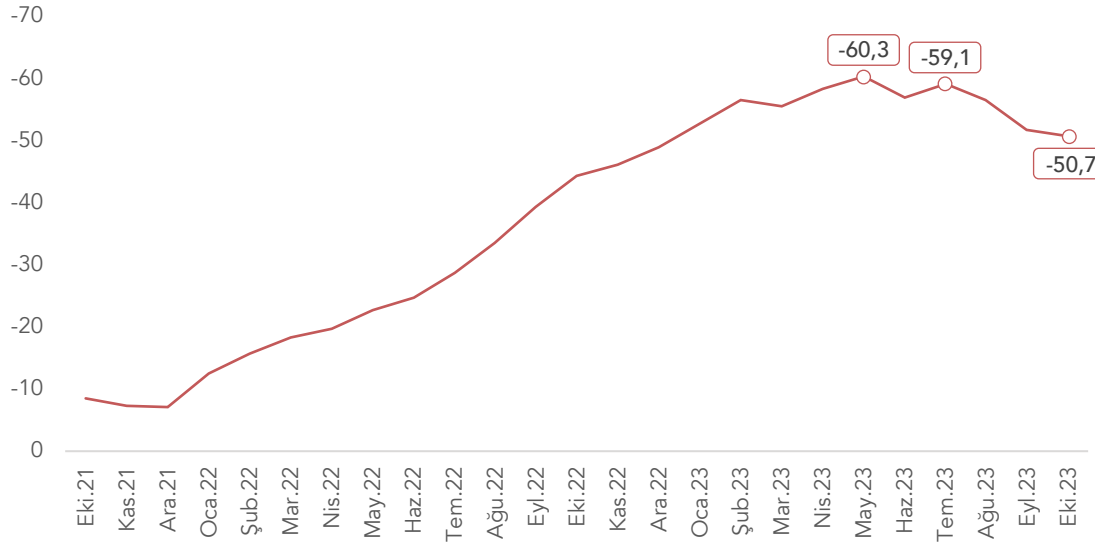


Ödemeler Dengesi

“Yıllık Cari Açık 50,7 Milyar Dolar Oldu ”

Ekim ayında on aylık cari açık 40,68 milyar dolar oldu. Cari işlemler hesabının iki ay üst üste fazla vermesiyle yıllık açık azalma eğilimini sürdürerek 50,7 milyar dolara geriledi.

Cari Denge, 12 Aylık Kümülatif (milyar dolar)

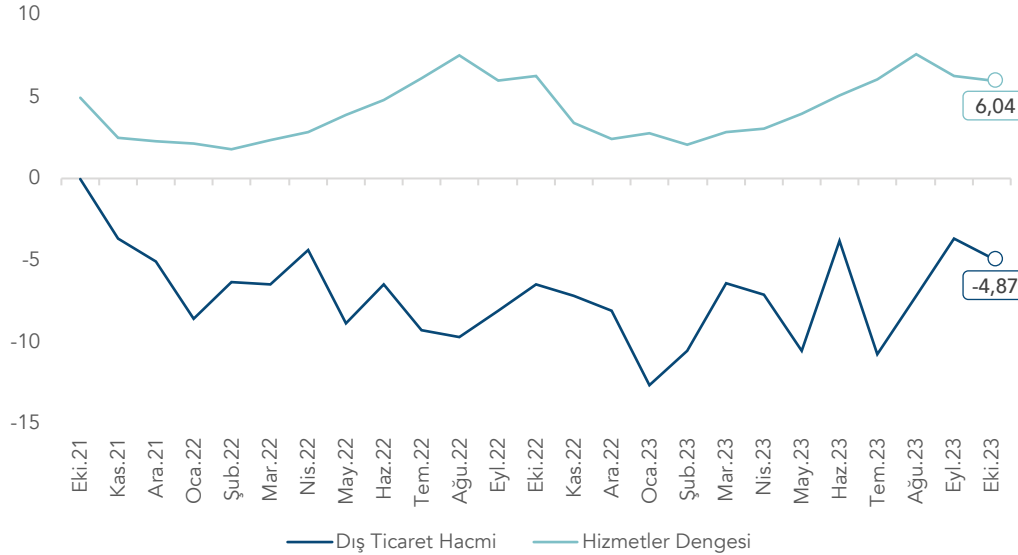


Ödemeler Dengesi

“Dış Ticaret Açığı 4,87 Milyar Dolar Oldu”

Ekim ayında ihracat bir önceki aya göre %2,7, bir önceki yılın aynı ayına göre %4,1 artarak 21,8 milyar dolar oldu. İthalat ise bir önceki aya göre %7,9, bir önceki yılın aynı ayına göre %4,3 oranında artış gösterdi. Böylece dış ticaret açığı 4,87 milyar dolar değerini aldı. Hizmetler dengesinde ise aylık net gelir 6,04 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.

Dış Ticaret ve Hizmetler Dengeleri (milyar dolar)



Kaynak: TCMB

Ödemeler Dengesi

“Rezervlerde Aylık 247 Milyon Dolar Artış ”

Ekim ayında doğrudan yatırımlarda 638 milyon net dolar giriş, portföy yatırımlarında 689 milyon dolar net çıkış ve diğer yatırımlar kalemi altında 2 milyar 809 milyon dolar değerinde net giriş kaydedildi. Böylece, finans hesabında 2 milyar 511 milyon dolar artış yaşandı. Resmi rezervlerde aylık 247 milyon dolar değerinde artış gerçekleşirken, net hata noksan kaleminde 2 milyar 681 milyon dolar değerinde azaldı.

Dış Ticaret ve Hizmetler Dengeleri (milyar dolar)

	Ekim		On Aylık		Yıllık	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
A-Cari İşlemler Dengesi	186	-815	-40.684	-39.027	-50.743	-44.305
a-Dış Ticaret Dengesi	-4.866	-6.450	-77.307	-74.348	-92.559	-83.022
İhracat	21.770	20.922	203.110	207.929	247.396	250.915
İthalat	25.404	24.355	257.213	268.008	311.717	320.371
b-Hizmetler	6.035	6.286	45.912	43.837	51.740	48.666
c-Diğer	-983	-651	-9.289	-8.516	-9.924	-9.949
B-Sermaye	-16	-4	-183	-27	-191	-27
C-Finans	-2.511	1.384	-48.962	-16.264	-55.903	-29.847
a-Doğrudan Yatırımlar	-638	-881	-2.922	-7.306	-4.272	-8.298
b-Portföy Yatırımları	689	191	-1.252	14.894	-2.618	18.335
c-Diğer Yatırımlar	-2.809	-2.985	-34.077	-30.116	-44.349	-35.198
Rezerv Varlıklar	247	5.059	-10.711	6.264	-4.664	-4.686
Net Hata Noksan	-2.681	2.203	-8.095	22.790	-4.969	14.485

Finans hesabında negatif değerler giriş, pozitif değerler çıkış anlamına gelmektedir.

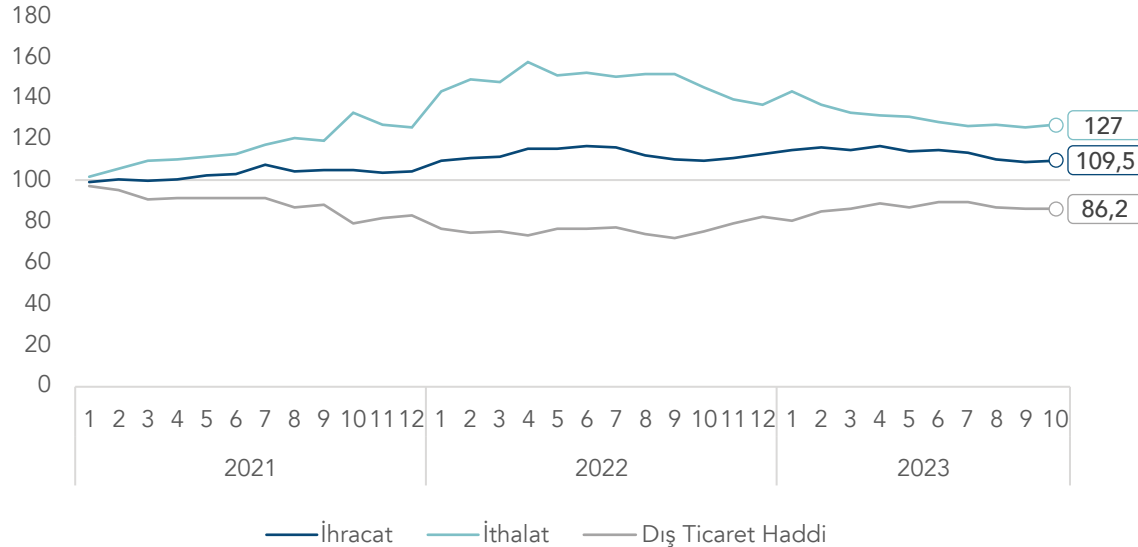
Kaynak: TCMB

Dış Ticaret Endeksleri

“Dış Ticaret Haddi 11 Puan Artış Göstererek 86,2 Oldu”

Ekim ayı dış ticaret endekslerine göre ihracat birim değer endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %0,1 artış gösterirken, ithalat birim değer endeksi %12,7 oranında azalış gösterdi. İhracat birim değer endeksinin ithalat birim değer endeksine oranı olarak hesaplanan dış ticaret haddi 2022 yılı ekim ayında 75,2 iken 2023 yılı ekim ayında 11 puan artarak 86,2 oldu.

Dış Ticaret Haddi ve Birim Değer Endeksleri

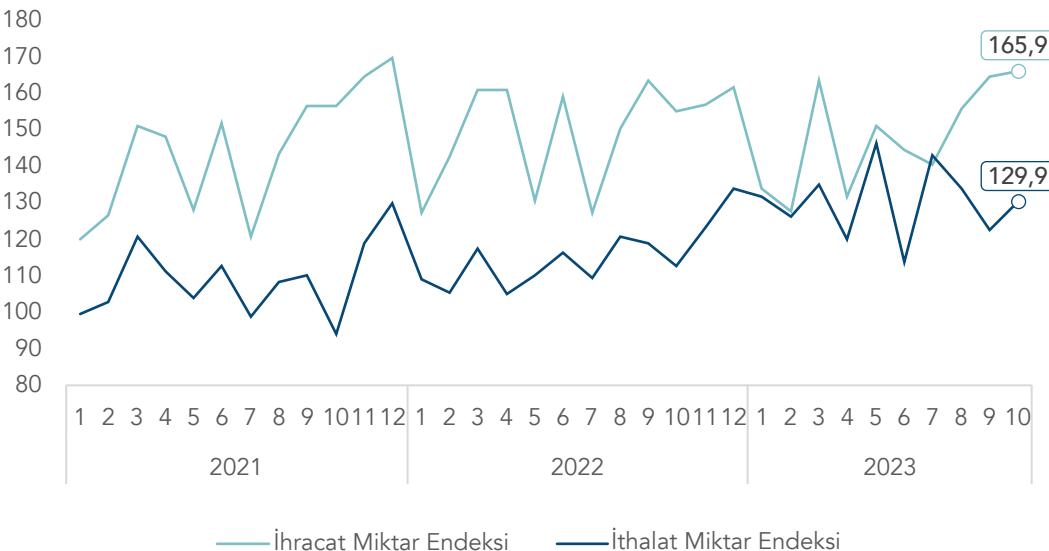


Dış Ticaret Endeksleri

“İmalat Sanayi İhracat Birim Değer Endeksinde %1,9 Artış Gerçekleşti”

İhracat birim değer endeksinde bir önceki yılın aynı ayına göre gıda, içecek ve tütünde %0,1; ham maddelerde (yakıt hariç) %6,6; yakıtlarda %19,9 azalış gerçekleşirken imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) %1,9 artış oldu. İthalat birim değer endeksinde ise gıda, içecek ve tütünde %4,4; ham maddelerde (yakıt hariç) %15,9; yakıtlarda %35,5 ve imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) %4,1 azalış gerçekleşti.

Miktar Endeksleri



Dış Ticaret Endeksleri

“İhracat Miktar Endeksi %7,2 Arttı”

Ekim ayı miktar endekslerindeki değişimlere bakıldığında, ihracat miktar endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %7,2; ithalat miktar endeksi ise %15,3 oranında artış gösterdi. İhracat miktar endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre gıda, içecek ve tütünde %19; yakıtlarda %46; imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) %0,6 artış gösterirken ham maddelerde (yakıt hariç) %3,9 azalış görüldü. İthalat miktar endeksi gıda, içecek ve tütünde %11,4; yakıtlarda %12; imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) %30,5 artış görülürken, ham maddelerde (yakıt hariç) %7,1 azalış gerçekleşti.

Sektörlere Göre Dış Ticaret Endeksleri, Ekim 2023

SEKTÖRLER (ISIC Rev.4)	Ekim			Ekim		
	2022	2023	DEĞİŞİM	2022	2023	DEĞİŞİM
	DEĞER	DEĞER	(%)	DEĞER	DEĞER	(%)
İhracat Birim Değer Endeksleri				İthalat Birim Değer Endeksleri		
Toplam	109,4	109,5	0,1	145,5	127	-12,7
Gıda, içecek ve tütün	96,1	96,1	-0,1	117,4	112,2	-4,4
Ham maddeler (yakıt hariç)	116,7	109	-6,6	148,5	124,9	-15,9
Yakıtlar	186,4	149,3	-19,9	265,3	171,1	-35,5
İmalat (gıda,içecek ve tütün hariç)	107,5	109,6	1,9	115	110,3	-4,1
SITC'de başka bir yerde sınıflandırılmayan mallar	110,8	160,6	45	160,6	179,4	11,7
İhracat Miktar Endeksleri				İthalat Miktar Endeksleri		
Toplam	154,8	166	7,2	112,7	130	15,3
Gıda, içecek ve tütün	168,8	200,9	19	138,2	153,9	11,4
Ham maddeler (yakıt hariç)	178,6	171,6	-3,9	115,5	107,3	-7,1
Yakıtlar	186,5	272,2	46	87,2	97,6	12
İmalat (gıda,içecek ve tütün hariç)	158,8	159,7	0,6	108,4	141,5	30,5
SITC'de başka bir yerde sınıflandırılmayan mallar	17,9	65,8	267,2	634,1	343,5	-45,8

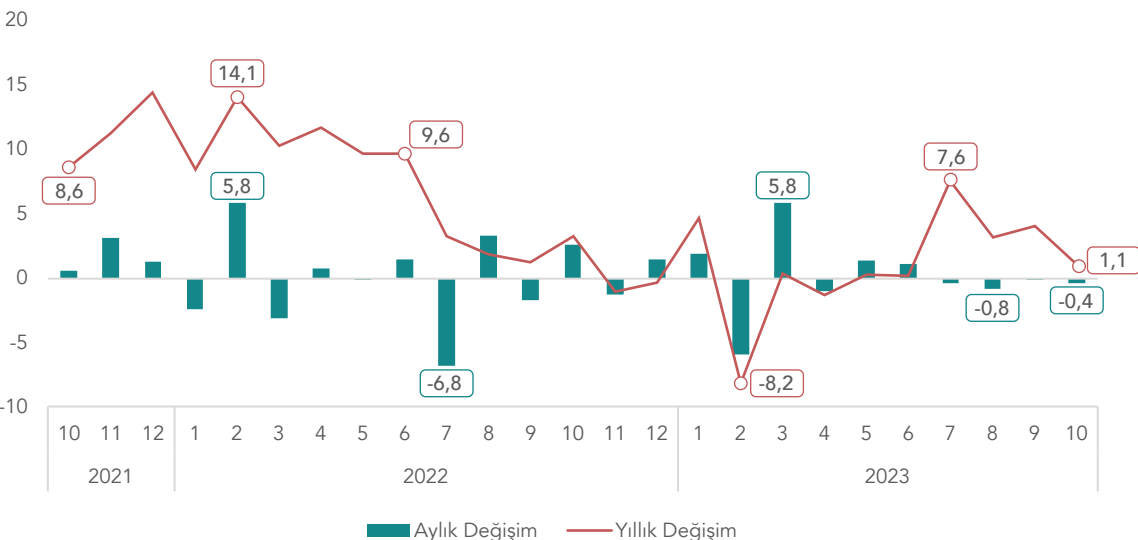
Kaynak: TÜİK

Sanayi Üretim Endeksi

“Sanayi Üretiminde Yıllık %1,1’lik Artış”

Sanayi üretim endeksinde ekim ayında bir önceki aya göre %0,4 azalış; bir önceki yılın aynı ayına göre ise %1,1 artış gerçekleşti. Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, madencilik ve taş ocakçılığı sektörü endeksi aylık %3,2, yıllık %3,7 artarken; elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü endeksinde aylık %2,3 azalış, yıllık %3,5 artış kaydedildi. İmalat sanayi sektörü endeksinde ise aylık %0,3 azalış, yıllık bazda %1,3 artış gözlemlendi.

Sanayi Üretim Endeksi Değişim Oranları (%)

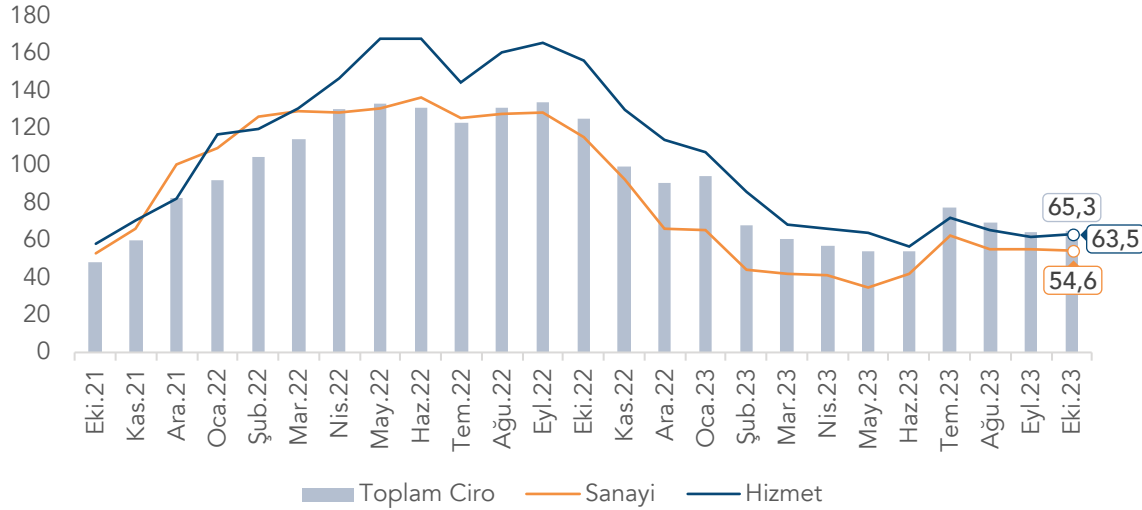


Ciro Endeksleri

“Toplam Ciroda Yıllık %65,3 Artış”

Sanayi, inşaat, ticaret ve hizmet sektörlerini kapsayan toplam ciro endeksi, bir önceki aya göre %4,1, bir önceki yılın aynı ayına göre %65,3 oranında artış gösterdi. Toplam cirodaki sektörler bakımından yıllık bazda sanayi sektörü ciro endeksinde %98,6, ticaret sektörü ciro endeksinde %69,4 ve hizmet sektörü ciro endeksinde ise %63,5 oranında artış görüldü.

Ciro Endeksleri Yıllık Değişim Oranları (%)



Ciro Endeksleri

“Sanayi Sektörü Ciro Endeksinde Aylık %2,9 Artış”

Ekim ayı toplam cironun alt detaylarına bakıldığında, sanayi sektörü ciro endeksinde %2,9, inşaat sektörü ciro endeksinde %4,6, ticaret sektörü ciro endeksinde %4,7 ve hizmet sektörü ciro endeksinde %4,3 oranında artış kaydedildi.

Ciro Endeksleri Aylık Değişimler (%)

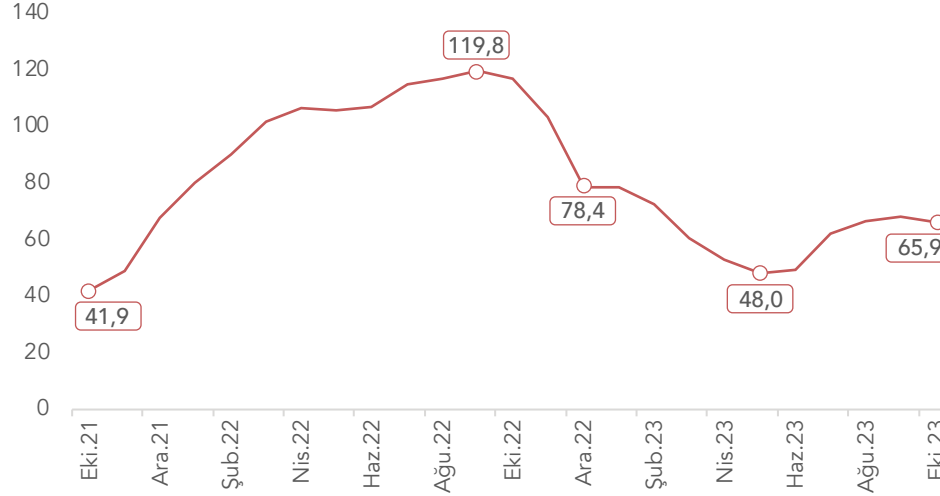


İnşaat Maliyet Endeksi

“İnşaat Maliyet Endeksinde %2,2’lik Artış”

İnşaat maliyet endeksi ekim ayında bir önceki aya göre %2,20; bir önceki yılın aynı ayına göre %65,93 oranında artış gösterdi. Endeksin alt kalemleri incelendiğinde, malzeme fiyatlarındaki değişimleri yansıtan malzeme endeksinde bir önceki aya göre %2,43, bir önceki yılın aynı ayına göre %52,00 oranında artış kaydedildi. İşçilik maliyetlerini yansıtan işçilik endeksinde ise bir önceki aya göre %1,67, bir önceki yılın aynı ayına göre %113,47 oranında artış görüldü.

Ciro Endeksleri Yıllık Değişim Oranları (%)



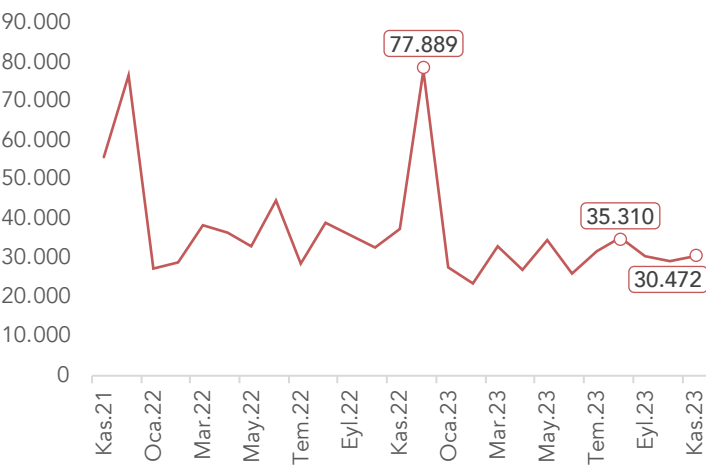
Konut Satış İstatistikleri

“Türkiye’de Kasım Ayında Toplam 30 Bin 472 İlk El Konut Satışı Gerçekleşti”

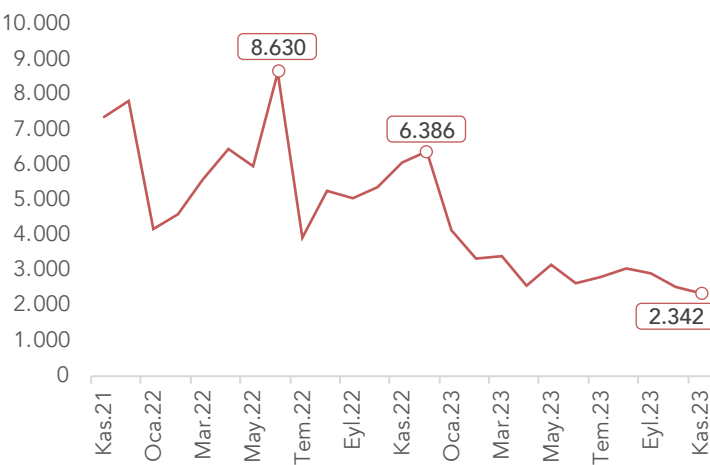
Türkiye genelinde kasım ayında konut satış sayısı bir önceki aya göre %0,3, bir önceki yılın aynı ayına göre %20,6 oranında azalarak 93 bin 515 oldu. Gerçekleşen toplam satışların %5,6’sı ipotekli satışlardan oluşmaktadır. İlk el satışlar ise bir önceki aya göre %4,2 artış gösterirken, bir önceki yılın aynı ayına göre %18,5 oranında azalarak 30 bin 472 olarak kaydedildi.

Yabancılar yapılan konut satışları bir önceki aya göre %7,6, bir önceki yılın aynı ayına göre %61,5 oranında azalarak 2 bin 342 oldu. Toplam konut satışların içinde yabancılar yapılan konut satışının payı ise %2,5 oranında gerçekleşti.

İlk El Satış Sayıları (Türkiye)



Yabancılar Yapılan Satışlar (Türkiye)



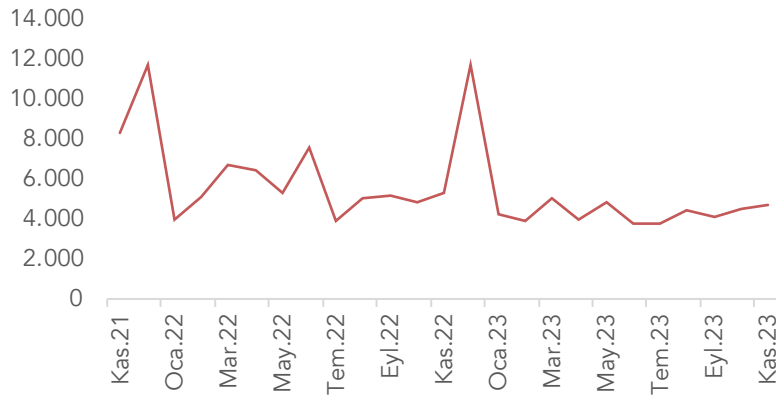
Konut Satış İstatistikleri

“İstanbul’da Kasım Ayında 4 Bin 703 İlk El Konut Satışı Gerçekleşti”

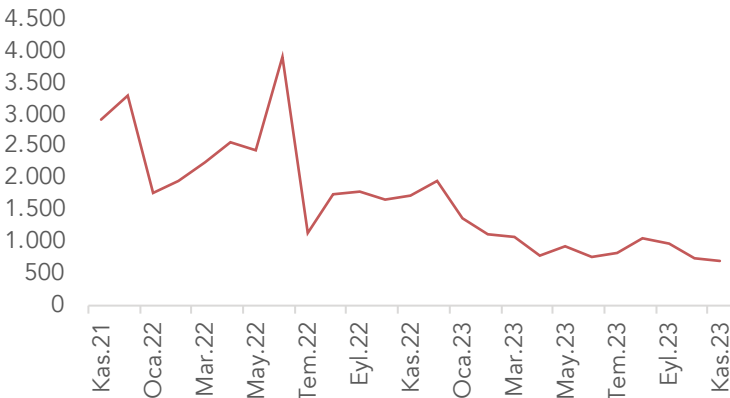
İstanbul’da kasım ayında gerçekleşen toplam konut satış sayısı, bir önceki aya göre %1,6 artarken, bir önceki yılın aynı ayına göre %22,9 oranında azalarak 15 bin 187 oldu. Gerçekleşen toplam satışların %7,5’i ipotekli satışlardan oluşmaktadır. İlk el satışlar ise bir önceki aya göre %5,3 arttı, bir önceki yılın aynı ayına göre %10,8 azaldı ve 4 bin 703 oldu.

Yabancılar yapılan konut satış sayıları bir önceki aya göre %6,3, bir önceki yılın aynı ayına göre %59 oranında azalarak 710 olarak gerçekleşti. İstanbul özelindeki yabancı satışların, Türkiye genelindeki yabancı satışlardan %30,3’ünü temsil ederken, İstanbul’daki toplam satışların %4,7’sini temsil etmektedir.

İlk El Satış Sayıları (İstanbul)



Yabancılar Yapılan Satışlar (İstanbul)



Satınalma Gücü Paritesi

“Satınalma Gücü Paritesine Göre Kişi Başı GSYH Endeks Değeri Türkiye İçin 67 ”

Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (Eurostat) tarafından açıklanan satınalma gücü paritesi (SGP)'ye göre GSYH endeksi 2022 yılı sonuçlarına göre 27 Avrupa Birliği (AB) ülkesi 100 iken, bu değer Türkiye için 67 oldu ve AB ortalamasının %33 altında kaldı. Karşılaştırmalarda, yer alan 36 ülke arasında SGP'ye göre kişi başına GSYH endeksi en yüksek ülke 256 ile Lüksemburg en düşük ülke ise 34 ile Arnavutluk olarak kaydedildi.

Kişi başına GSYH endeksinde Lüksemburg AB ortalamasının %156 üzerinde, Arnavutluk ise %66 değerinin altında kaldı. Kişi başına fiili bireysel tüketim düzeyi 27 Avrupa Birliği ülkesi ortalaması 100 iken, Türkiye için 77 olarak gerçekleşti ve AB ortalamasının %23 altında değere sahip oldu.

SGP'ye Göre Kişi Başına GSYH Endeks Değerleri, 2022 [AB27=100]

Ülkeler	2020	2021	2022*
Lüksemburg	261,5	268,5	260,8
Almanya	123,2	120,2	117,1
Danimarka	132,7	132,7	136,6
Hollanda	130,5	129,7	128,5
Avusturya	124,9	122,7	125,1
Belçika	119,0	120,3	119,9
Finlandiya	114,1	112,2	109,0
İsveç	122,5	122,7	120,0
Fransa	104,3	104,3	101,6
Euro Bölgesi 20	105,4	104,9	104,0
İtalya	94,1	95,2	95,7
İspanya	82,9	83,3	84,6
Portekiz	76,2	75,1	77,3
Norveç	142,1	167,3	212,3
İzlanda	119,2	119,2	127,6
Türkiye	61,0	62,7	69,1
Sırbistan	42,7	44,3	44,1
Arnavutluk	30,6	32,3	34,0

Satınalma gücü paritesi (SGP) ayrıntılı olarak tanımlanmış standart bir mal ve hizmet sepetinin farklı ülkelerdeki fiyat oranı olarak tanımlıyor. Böylece ülkeler arasındaki fiyat düzeyi farklılıkları giderilmekte ve uluslararası anlamda gerçek fiyat ve hacim karşılaştırmaları yapılabilir.

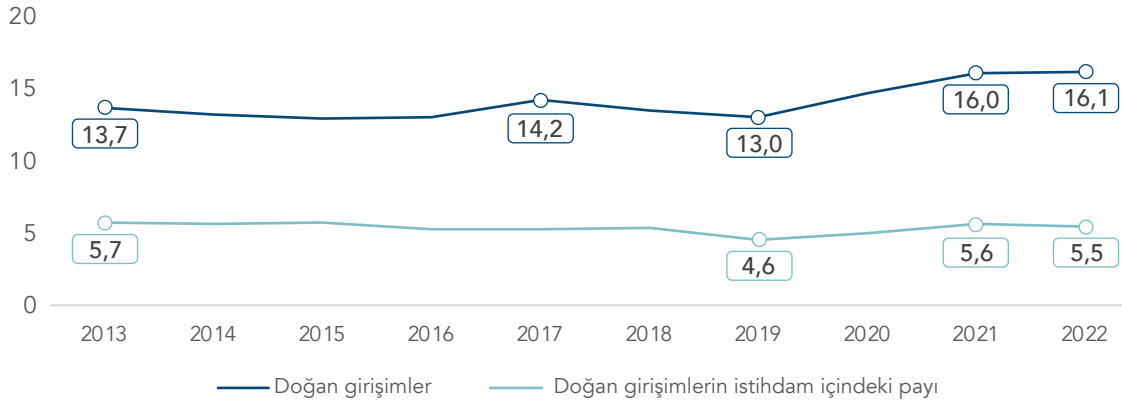
Girişimcilik ve İş Demografisi

“Geçen Yıl Doğan Girişimlerin Oranı %16,1 Oldu”

TÜİK verilerine göre Türkiye’deki girişimlerin oranı 2022 yılında 0,1 puan artışla %16,1 oldu. Girişimlerin istihdam içerisindeki payı ise 2021 yılında %5,6 iken 2022 yılında %5,5’e düştü. Doğan girişimler incelendiğinde, ilgili yılda en yüksek payı %35,5 ile toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörü aldı. Bu sektörü sırasıyla, %14,9 ile ulaştırma ve depolama ve %12,1 ile imalat sektörleri takip etti.

Girişimlerin ölüm oranı ise 2019 yılında %12,1 iken 2020 yılında %9,6’ya düştü. Ölen girişimlerin istihdamdaki payı incelendiğinde ise 2019 yılında %4,3 iken 2020 yılında %3,6’ya geriledi. Ölen girişimler sektörel bazda incelendiğinde, 2020 yılında en yüksek payı %33,9 ile toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörü aldı. Bu sektörleri sırasıyla, %12,5 ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ile %11,8 ile ulaştırma ve depolama sektörleri takip etti.

Girişimlerin Doğum Oranı Ve İstihdam İçindeki Payı, 2013-2022, %



Girişimlerin İllerdeki Görünümü

2022 yılında doğan girişimler arasında illere göre en yüksek payı %26,8 payı ile İstanbul aldı. Bu ili sırasıyla %7,4 ile Ankara ve %6,2 ile İzmir takip etti. Ölen girişimler için de durum benzerlik gösteriyor. Sonuçlara göre 2020 yılında ölen girişimlerden en yüksek payı %27,3 ile İstanbul alırken, bu oran Ankara’da %7,5, İzmir’de ise %6,6 oldu.

Girişimcilik ve İş Demografisi

“2022’de İstihdama Göre Hızlı Büyüyen Girişimler Oranı: %13,8”

Aynı yıl için ceylan girişimler oranı ise %2,4 oldu. Ciroya göre hızlı büyüyen girişimler oranı 2022 yılında %20,7, ceylan girişimler oranı ise %2,9 oldu. 2022 yılında hızlı büyüyen ve ceylan girişimlerin istihdama ve ciroya göre sektörel dağılımları ise tabloda yer aldığı üzere benzerlik gösterdi.

Öte yandan İmalat sanayinde 2022 yılında doğan girişimlerin ise %27,5’i orta düşük, %11,8’i orta yüksek, %0,9’u ise yüksek teknoloji düzeyine sahip ürünleri üreten girişimler oldu.

Girişimlerin Sektörel Dağılımı, 2022

	Hızlı Büyüyen Girişimler	Ceylan Girişimler
İstihdama Göre	%31,8 imalat %20,3 toptan ve perakende ticaret %14 inşaat	%27,5 imalat %14,4 inşaat %13 toptan ve perakende ticaret
Ciroya Göre	%32,3 imalat %27,6 toptan ve perakende %8 inşaat	%26,9 imalat %15,7 toptan ve perakende %11,1 inşaat

Hızlı büyüyen genç-ceylan-girişim, hızlı büyüyen girişimler içinde en fazla 5 yaşında olan girişimlerdir.

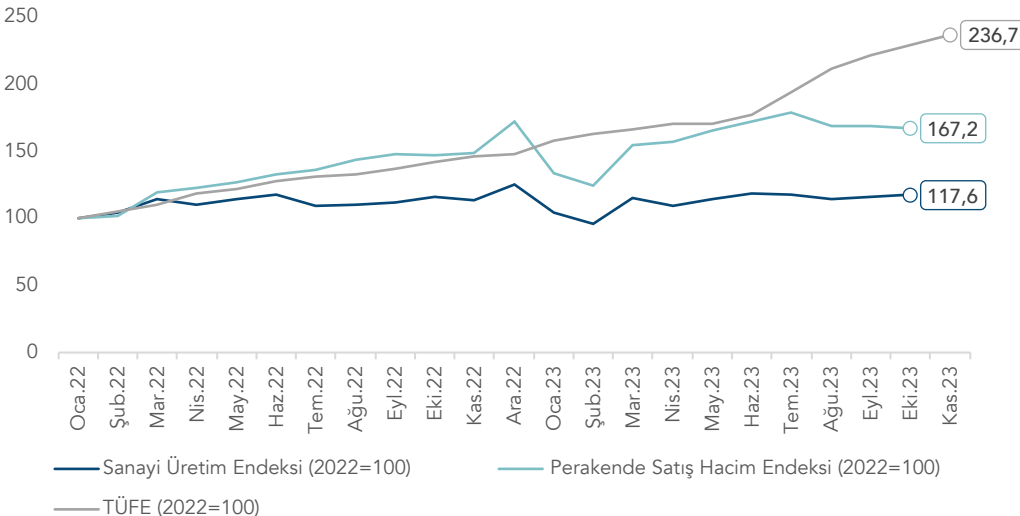
Kaynak: TÜİK

Üretim, Tüketim ve Enflasyon

“Sanayi Üretiminde 2022 Yılı Ocak Ayı İtibariyle %17,6 Artış”

Sanayi üretimi, perakende satış hacmi ve enflasyondaki değişimler 2022 yılı itibariyle incelendiğinde, son aylarda enflasyondaki artış devam ederken, perakende satış hacminde temmuz ayından bu yana gerileme görülmektedir. Üretimde ise son üç ayda gerçekleşen büyüme yavaş olmasına rağmen olumlu bir eğilimi yansıtmaktadır. Perakende satışların sanayi üretiminin önünde bir performans göstermesi ise enflasyon üzerinde baskı oluşturmaktadır.

Sanayi Üretimi, Perakende Satış Hacmi ve Enflasyon (2022=100)



İşgücü İstatistikleri

“Son 11 Yılın En Düşük İşsizlik Oranı”

Hanehalkı İşgücü Araştırmasının ekim ayı sonuçlarına göre 15 yaş ve daha yukarı yaştaki bireylerde işsiz sayısı bir önceki aya göre 163 bin kişi azalarak 2 milyon 961 bin kişi oldu. Böylece ekim ayında 0,5 puan azalarak %8,5 seviyesinde gerçekleşen işsizlik oranı, son 11 yılın en düşük seviyesini gördü. İlgili ayda geniş tanımlı işsizlik oranı 0,5 puanlık düşüş ile %21,3 olarak gerçekleşti.

Ekim ayında işgücü piyasasının diğer tamamlayıcı göstergelerinde de ılımlı hava hâkim oldu. Buna göre mevsim etkisinden arındırılmış istihdam oranı 0,3 puanlık artışla %48,5 olurken, işgücüne katılım oranı da 0,1 puan artarak %53,1 olarak gerçekleşti. Bununla birlikte en belirgin düşüş 15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta gözlemlendi. Gençlerde işsizlik oranı bir önceki aya göre 0,4 puan azalarak %16,3 seviyesine düştü. Haftalık ortalama fiili çalışma süresi ise 2023 yılı ekim ayında bir önceki aya göre 0,2 saat azalarak 44 saat oldu.

Mevsim Etkisinden Arındırılmış Temel İşgücü Göstergeleri, 15+ Yaş, Ekim 2023

	Ekim 2023	Bir Önceki Ay	Bir Önceki Aya Göre Fark
(Bin kişi)	Toplam		
15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	65.589	65.542	47
İşgücü	34.796	34.713	83
İstihdam	31.835	31.589	246
İşsiz	2.961	3.124	-163
İşgücüne dahil olmayanlar	30.793	30.830	-37
%			
İşgücüne katılım oranı	53,1	53	0,1
İstihdam oranı	48,5	48,2	0,3
İşsizlik oranı	8,5	9	-0,5
Genç nüfusta işsizlik oranı (15-24 yaş)	16,3	16,7	-0,4

* Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Kaynak: TÜİK

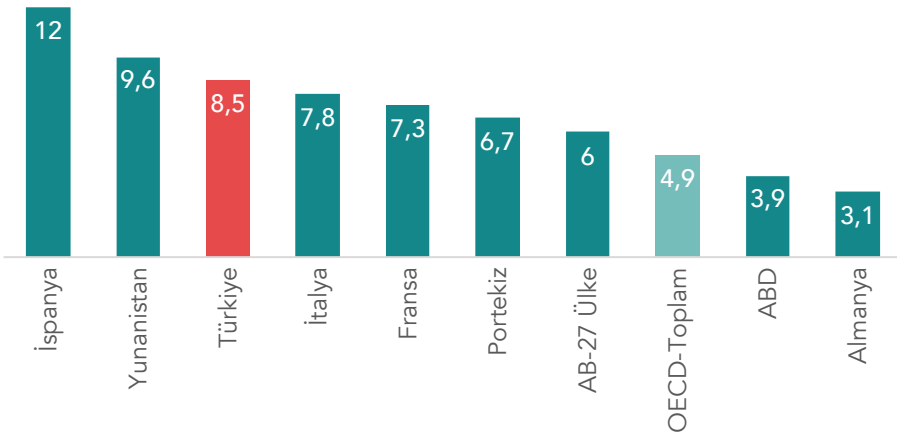
** Mevsimsel etkilerden arındırma yöntemi gereği geçmiş aylara ilişkin tahminler revize edilerek yayımlanmaktadır.

İşgücü İstatistikleri

“OECD Bölgesinde İşsizlik Oranı %5'in Altında Kalmaya Devam Etti ”

OECD bölgesinde işsizlik oranı ekim ayında 0,1 puanlık artış ile %4,9'a yükseldi. Bölgede işsizlik oranı 2022 yılı temmuz ayından bu yana % 5 seviyesinin altında kalmaya devam ederken, en yüksek işsizlik İspanya'da (%12), en düşük işsizlik ise Almanya'da (%3,1) görülmeye devam etti.

Seçili Ülkelerde İşsizlik Oranı (%)



İşsiz: Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde aktif iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm kişilerdir.

Ücretli Çalışan İstatistikleri

“Ücretli Çalışan Sayısı Yıllık Bazda %2,6 Artarken Aylık Bazda Sabit Kaldı”

Ücretli çalışan istatistikleri ekim ayı sonuçlarına göre sanayi, inşaat ve ticaret-hizmet sektörlerindeki toplam ücretli sayısı bir önceki yılın aynı ayına göre %2,6 oranında artış gösterdi. Böylece ilgili ayda ücretli çalışan sayısı 15 milyon 277 bin 929 kişi oldu. Sektörel alt kırılımlarda ise yıllık bazda inşaat sektöründe %12,2, ticaret-hizmet sektöründe %2,7 oranında artış gözlemlenirken sanayi sektöründe ise daralma devam ederek %0,6 azalış kaydedildi.

Ücretli çalışanların aylık değişim oranı ise bir önceki aya göre değişiklik göstermedi. Detaylarına bakıldığında ise inşaat sektöründe %0,6 artarken ticaret-hizmet sektöründe sabit kaldı. Öte yandan inşaat sektöründe ise %0,4 daralma gerçekleşti.

Ücretli Çalışanların Sektörlere Göre Dağılımı, Ekim 2023

Sektörler	Ekim 2023	Ekim 2022	Yıllık Fark	Yıllık Değişim (%)
B-N Toplam (Sanayi, inşaat, ticaret ve hizmetler)	15.277.929	14.891.949	385.980	2,6
B-E-Sanayi	5.047.006	5.077.560	-30.554	-0,6
B-Madencilik ve taş ocaklığı	145.737	146.949	-1.212	-0,8
C-İmalat	4.697.054	4.730.810	-33.756	-0,7
D-Elektrik, gaz, buhar	137.076	130.537	6.539	5
E-Su temini; kanalizasyon	67.139	69.264	-2.125	-3,1
F-Inşaat	1.772.021	1.579.227	192.794	12,2
G-N-Ticaret ve hizmetler	8.458.902	8.235.162	223.740	2,7
G-Ticaret	3.301.502	3.276.987	24.515	0,7
H-Ulaştırma ve depolama	1.200.447	1.151.124	49.323	4,3
I-Konaklama ve yiyecek	1.224.563	1.174.347	50.216	4,3
J-Bilgi ve iletişim	290.738	285.052	5.686	2
K-Finans ve sigorta faaliyetleri	208.380	205.627	2.753	1,3
L-Gayrimenkul	121.287	115.932	5.355	4,6
M-Mesleki, bilimsel ve teknik	663.994	653.888	10.106	1,5
N-İdari ve destek	1.447.991	1.372.205	75.786	5,5

Kaynak: TÜİK

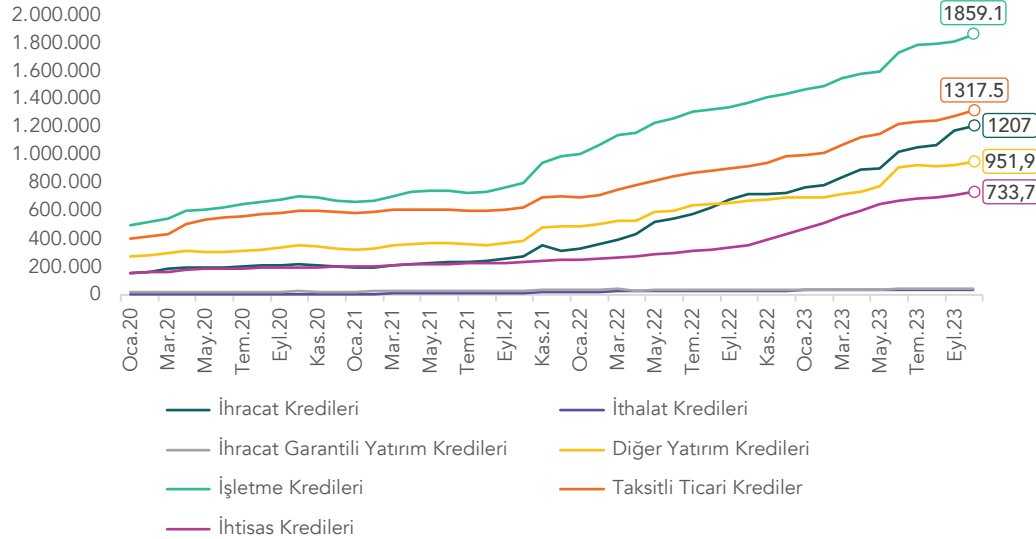
Seçici Kredi Politikası

“Ekim Ayında İhracat Kredileri Geçen Seneye Kıyasla %67 Arttı”

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), ihracatçıların finansmana erişimini desteklemek ve ihracat desteğini artırmak amacıyla seçici kredi adımları atmıştı. Bu minvalde bu politikada hedeflendiği gibi ihracat ve yatırım kredileri hız kazandı.

Bankacılık Denetleme ve Düzenleme Kurumu (BDDK) ‘nın aylık verilerine göre, ihracat kredileri ekim ayında geçen seneye kıyasla %67 büyümeye gerçekleştirerek 1.2 trilyona ulaştı. İhracat garantili yatırım kredileri ise %30,1 artarak 45,3 milyar liraya yükseldi. Öte yandan diğer yatırım kredileri ise sene başından bu yana yaklaşık %37 artış göstererek 951,9 milyon liraya erişti.

Ticari Krediler (milyon TL)



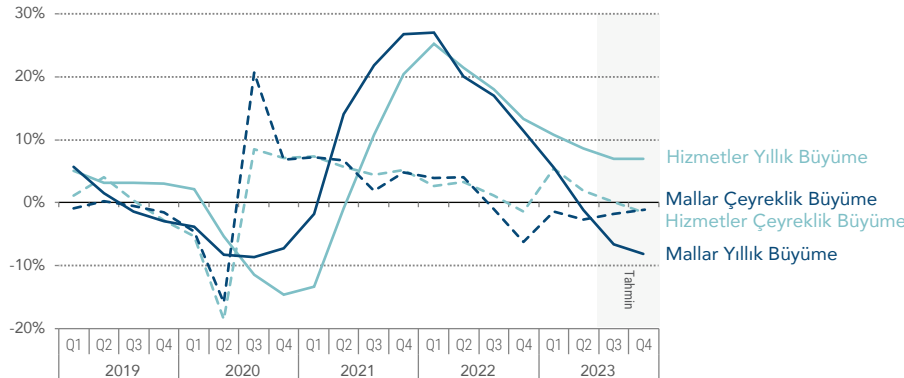
UNCTAD Küresel Ticaret Raporu

“Küresel Ticaretin Büyümesi Mallar İçin Olumsuzken Hizmetler İçin Olumlu Seyrediyor”

UNCTAD’ın “Global Trade” raporunun aralık ayı güncellemesine göre, küresel ticaretin 2023 yılında 31 trilyon ABD doları altına düşebileceği ve bunun da yaklaşık 1,5 trilyon ABD doları daralmayı temsil edeceği belirtiliyor. Mal ticaretinin 2023 yılında yaklaşık 2 trilyon ABD doları yani %7,5 oranında daralması, hizmet ticaretinin ise yaklaşık 500 milyar ABD doları yani %7 oranında artması bekleniyor. Küresel ticaret 2023 yılı boyunca öncelikle gelişmiş ülkelerdeki talebin azalmasının etkisiyle düşüş yaşadı. 2024 yılına baktığımızda bazı ekonomik göstergeler artış potansiyeline işaret ederken, kalıcı jeopolitik gerilimler ve yüksek borç seviyeleri gibi faktörler küresel ticareti olumsuz etkilemektedir.

Küresel ticareti etkileyen en önemli faktörlerden olan küresel eşitsizlikler, yüksek faiz oranları ve zayıflayan sanayi üretimi, emtia fiyatlarındaki değişimler, gümrük tarifeleri gibi içe dönük politikaların uluslararası ticaretin büyüme hızını yavaşlatması bekleniyor. Rusya Federasyonu ithalatı yıllık pozitif büyüme kaydederken, Brezilya ve Avrupa Birliği ihracatta olumlu eğilimler gösterdi. ABD dışındaki tüm büyük ekonomiler ihracatta, ithalatı veya her ikisinde birden düşüş bildirirken, olumsuz eğilimin de devam ettiği görülüyor. Yıllık ve çeyreklik büyüme karşılaştırması yapıldığında çeşitli ekonomiler için bir miktar iyileşme olduğu ancak genel olarak 2023 yılının üçüncü çeyreğinde büyümenin negatif kalacağı tahmin ediliyor.

Mal ve Hizmet Ticaretindeki Büyüme Trendleri (%)



iTOSAM



İSTANBUL TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

Tasarım ve Hazırlık | Stratejik Araştırmalar Merkezi



itokurumsal



www.ito.org.tr